

REA notitie – Eurogroep 7 april

Aanleiding

In lijn met de conclusies van de leden van de Europese Raad van 26 maart jl. zal de Eurogroep op 7 april a.s. een pakket aan mogelijke Europese maatregelen voorbereiden voor de leden van de Europese Raad, ten aanzien van COVID-19. Op basis van de voorbereidende hoog-ambtelijke vergaderingen (EWG) lijkt er vooralsnog onvoldoende consensus te zijn voor een Eurogroep-statement. Daarom zal een rapport worden opgesteld door de voorzitter van de Eurogroep op basis waarvan de leden van de Europese Raad kunnen besluiten. Op dit moment (2 april 10.00 uur) wordt over onderstaande voorstellen gesproken. Deze voorstellen zijn tevens samengevat in bijgevoegde tabel.

Kern

- 10.2.a + 11.1
- COVID-19 Emergency Fund:** NL heeft zelf een voorstel gedaan voor een fonds/faciliteit buiten het MFK voor tijdige en directe noodhulp aan lidstaten en regio's, specifiek voor bestrijding van de COVID-19-pandemie. Werking en structuur is vergelijkbaar aan FRIT (de Turkije-faciliteit). Bilaterale bijdragen zouden vrijwillig zijn en NL zou niet zelf gebruik hoeven te maken van het fonds. 11.1
- 11.1
- 10.2.a + 11.1

10.2.a		
10.2.a	11.1	
11.1		
11.1		10.2.a
10.2.a + 11.1		

- **Overig (MFK):** Naast de voorstellen die in de Eurogroep worden besproken presenteert de Commissie op 2 en 3 april een aantal voorstellen die voor veel lidstaten ook budgettair relevant zijn (Coronavirus Response Investment Initiative+). 10.2.a

10.2.a
10.2.a

NL

wacht de definitieve voorstellen (gepland op 3 april) af en zal deze nader bestuderen. Gestreefd wordt om de Kamer op maandag 6 april aanstaande over deze nieuwe Commissievoorstellen te informeren, inclusief SURE.

NB: CIE heeft aangegeven aan een herziening van haar voorstel voor het nieuwe MFK te werken.

11.1

Toelichting

1. Een pan-Europees garantiefonds van de EIB

- De EIB-groep stelt een pan-Europees garantiefonds voor van 25 miljard euro waarmee minimaal 200 miljard euro aan financiering voor het Europese mkb beschikbaar moet komen. De 25 miljard euro staat los van de EIB-balans en moet worden gezien als een eenmalige inleg in een nieuw op te richten fonds. Het fonds zal zich met name richten op garanties aan financiële intermediairs, maar zal ook met national promotional banks en sub-soevereine entiteiten kunnen werken. 11.1

11.1

11.1

- 3 april a.s. vindt een extra bijeenkomst van de Board of Directors van de EIB plaats waar het besluit tot oprichting van een pan-Europees garantiefonds op de agenda staat. Bij overeenstemming zal het opgenomen worden in het pakket aan noodmaatregelen dat de Eurogroep op 7 april voorstelt.

2. Een termsheet voor de ECCL van het ESM

- Er wordt momenteel gewerkt aan termsheet voor de inzet van het bestaande instrument ECCL. In de termsheet zijn de modaliteiten opgenomen van een bestaande preventieve kredietlijn, de enhanced conditions creditline (ECCL) zoals die volgens het ESM vorm kan krijgen binnen de huidige Coronacrisis. Het ESM ziet een generieke aankondiging voor zich waarbij alle landen toegang tot de ECCL kunnen krijgen voor initieel 2% van hun bbp, met een looptijd voor eventueel benutte leningen van 5-10 jaar.

11.1

11.1	Het ESM-verdrag vraagt voor elk instrument een passende vorm van conditionaliteit. Voor de ECCL is in onderliggende regelgeving afgesproken dat deze moet slaan op het adresseren van eventuele financiële of economische zwakheden zoals die worden geïdentificeerd in een aanvraagprocedure.
------	--

- De huidige termsheet voorziet echter alleen in conditionaliteit door het oormerken van de kredietlijn voor medische uitgaven en uitgaven aan de economische gevolgen van COVID-19. Daarnaast dienen landen voortdurend het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) en het Europese Semester te respecteren.

11.1

10.2.a

10.2.a

3. Een Europees instrument om tijdelijk werkloosheidsrisico's i.v.m. Covid-19 te mitigeren onder artikel 122.2. VWEU (SURE)

- Dit nieuwe instrument betreft in het voorstel van de Commissie voor financiële steun in de vorm van leningen aan EU-lidstaten bedoeld voor opvangen gestegen publieke uitgaven aan werktijdverkorting en vergelijkbare maatregelen voor zelfstandigen, als gevolg van de COVID-19 pandemie. De CIE maakt hierbij gebruik van artikel 122 VWEU, dat voorziet in de mogelijkheid voor de Raad om in geval van moeilijkheden of ernstige dreiging van grote moeilijkheden in een lidstaat door buitengewone omstandigheden financiële steun te bieden aan lidstaten.
- De Commissie trekt middelen aan op internationale kapitaalmarkt, waarmee leningen worden verstrekt aan lidstaten voor maximaal 100 miljard euro. De leningen worden gegarandeerd door alle EU lidstaten, die samen cumulatief 25 miljard euro aan eigen garanties moeten afgeven, op basis van BNI-aandeel. Alleen indien hieraan is voldaan, kan dit instrument ingezet worden. De garanties zijn niet herroepbaar, direct opvraagbaar door de Commissie en hieraan kunnen geen voorwaarden worden gesteld door de lidstaten.

☐	11.1
☐	11.1
☐	11.1
☐	11.1
☐	10.2.a

4. Een fonds/faciliteit buiten het MFK (eigen voorstel)

- Een tijdelijk noodfonds voor tijdige en directe noodhulp aan lidstaten en regio's, specifiek voor bestrijding van de COVID-19 pandemie.
- Financiële hulp kan ingezet worden voor de financiering van directe hulp in bestrijding van de crisis. Denk aan medische hulp, maar ook aan herstel- en opbouwregelingen ten behoeve van robuuste crisiscapaciteit voor gezondheidscrisis.
- De financiële steun wordt uitgekeerd als subsidie/gift, zonder aanvullende voorwaarden. De maximale omvang van het fonds bedraagt 10-20 miljard euro (NLse bijdrage 0.6-1.2 miljard euro). Het fonds staat uit buiten de plafonds van het MFK en wordt via bilaterale bijdragen van alle lidstaten gefinancierd (BNI-aandeel). Het fonds kent een looptijd van drie jaar, met mogelijkheid tot verlenging indien noodzakelijk.
- Dit fonds is te prefereren boven een instrument voor tijdelijke werkloosheidsrisico's omdat het specifiek en op wens van de lidstaat gericht kan worden op specifieke hulp (sluit beter bij aan bestrijding van deze crisis). Daarnaast is sprake van giften, die lidstaten niet terug hoeven te betalen (bij leningen is feitelijk alleen sprake van een rentesubsidie omdat landen van de EU of het ESM goedkoper kunnen lenen dan op de markt). Het fonds heeft een eindeclausule, waardoor het in mindere mate een precedent is voor mogelijke toekomstige voorstellen. Het staat buiten het MFK, waardoor dit fonds geen opwaartse druk geeft op de omvang van een volgend MFK (van belang in MFK-onderhandelingen).

5. COVID-19 respons fonds voor economisch herstel

☐	10.2.a
- Het fonds zal worden gefinancierd met gemeenschappelijke schulden. Het zal uitkeringen doen aan landen op basis van de zwaarte van de economische schade door COVID-19. Doelen van de uitkeringen betreft duurzame verbeteringen gezondheidszorgstelsels ten

behoefte van het beter managen van vergelijkbare pandemieën in de toekomst en het aanpassen Europese waardeketens ("supply chains") in lijn met de Europese industriestrategie die de CIE op 10 maart heeft gepubliceerd.

- Terugbetalingen van de schulden vinden plaats via een solidariteitsbelasting (nieuw eigen middel onder MFK) of uit Europese-begroting. Dit betekent transfers, daarin verschilt dit voorstel dus cruciaal van het voorstel onder nummer 3, waarbij lidstaten die financiële steun ontvangen deze zelf terug moeten betalen.

11.1

11.1

- Verschil met eventuele leningen onder artikel 122 zoals bovengenoemd is dat deze leningen juist de directe kosten van de crisis beslaan

10.2.a

10.2.a

10.2.a + 11.1

6. Coronavirus Response Investment Initiative+

- Naast de voorstellen die in de Eurogroep worden besproken heeft de Commissie op 2 april een aantal voorstellen gedaan die voor veel lidstaten ook budgettair relevant zijn (binnen bestaand budget) in het bestrijden van de COVID-19-crisis:
 - Verdere flexibilisering van de cohesiemiddelen (in aanvulling op het CRII-voorstel van 37 miljard euro), waardoor middelen sneller en gericht kunnen worden ingezet;
 - Versnelde financiering voor steun aan boeren en plattelandsontwikkeling;
 - Speciale COVID-19 maatregelen voor het Visserijfonds.

7. Een Emergency Support Instrument (ESI)

- De Commissie wil via ESI 2,7 miljard euro flexibel in kunnen zetten aan de bestrijding van COVID-19 voor een periode van 2 jaar. Het gaat om zaken als opzetten van veldhospitelen, aanschaf van medische voorraad en het transport van medisch materieel en patiënten over de grens. Er zijn geen landenveloppen; de Commissie verdeelt de middelen o.b.v. de ernst van de situatie.
- Financiering hiervan vindt plaats door inzet van de speciale instrumenten op de EU-begroting (2 miljard Global Margin for Commitments (GMC), 0,7 miljard Contingency Margin en 0,3 miljard Flexibiliteitsinstrument). Voor inzet van de GMC is een aanpassing van de MFK-verordening nodig (unanimiteit). Er blijft dan nog 0,6 miljard ruimte op de begroting over

11.1

- Daarnaast vraagt de Europese Commissie lidstaten om 3 miljard euro extra bij te dragen aan het ESI via bilaterale bijdragen. Aangezien sommige lidstaten weinig financiële ruimte hebben om deze bijdrage te voldoen, stelt de Europese Commissie een faciliteit voor waarmee lidstaten dit bedrag kunnen lenen op basis van artikel 122.2

11.1